

2 . Adamclisi | Județ: Constanța | Punct: Cetate | Anul: 2005

Anul: 2005

Cod RAN: 60892.08

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie

Tipuri sit: exploatare/carieră, amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic, Religios, ritual și funerar, Transport

Autori: Mihai Severus Ionescu, Simona Pastor, Emiko Sakamoto

Instituții: Baza 90 Transport Aerian Otopeni, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Istorie

Raport

Obiective:

- continuarea cercetărilor în sectoarele Poarta de N, A, CI, D, anexa fortificată, platou E, în vederea clarificării situațiilor apărute în respectivele sectoare;
- verificarea cercetărilor geofizice și geomagnetice întreprinse de ing. Florin Scurtu în sectorul B;
- realizarea de sonde și secțiuni în sectorul basilica coemeterialis, în vederea stabilirii limitelor necropolei romano-bizantine;
- realizarea de lucrări de conservare primară, cu precădere în sectorul A.

Sector A

În campania iulie-august 2005 cercetarea a urmărit continuarea săpăturii în secțiunea S2 și deschiderea unei noi secțiuni, S3, urmărind în principal punerea în evidență a străzii ABV2 și a edificiilor adiacente acesteia. Săpătura a început în anul 2003 prin deschiderea secțiunii S1, continuată în anul 2004 împreună cu o altă secțiune, S2. Ideea era să reușim în timp dezvelirea întregii străzi ce traversa probabil de la E la V întreaga suprafață nordică a cetății, de la turnul 2 la turnul 11, mergând aprox. paralel cu via principalis.

Anul acesta a fost continuată cercetarea în S2 (secțiune de 15 x 3 m), urmărindu-se dezvelirea ultimului nivel al străzii, ce a fost pus de altfel în evidență în 2004, la -0,60 m, fiind compus din piatră de calcar de dimensiuni relativ mari (0,20-0,30 m). Strada se întinde pe întreaga lungime a secțiunii și la aprox. aceeași adâncime. În profilul de N al acesteia a fost surprins încă din anul 2004 o parte din trotuarul edificiului A8, precum și intrările în încăperile denumite ulterior 1 și 2. Pe nivelul străzii au fost descoperite fragmente ceramice, sticla, precum și două monede de bronz, toate romane târzii.

A fost deschisă apoi o nouă secțiune: S3, de 15 x 3 m, compusă din cinci carouri de 3 x 3 m, lăsându-se ca și între S1 și S2, un martor de 1 m. Săpătura a început în S3 de la E la V. La -0,18 m a apărut un zid de piatră legată cu pământ, orientat N-S, ce dispăre în profilul estic al secțiunii și suprapune un mic pavaj, compus din bucăți de cărămidă, aflat la -0,25 m. Tot în c. 1, în profilul sudic și la 2,60 m de profilul estic, a apărut limita unei intrări lată de 1,70 m și îngustată spre E cu 0,60 m, îngustare efectuată însă cu o placă masivă de piatră lată de 0,60 m. Ea corespunde intrării găsite încă de anul trecut în S2. La 4,30 m de capătul estic al secțiunii, la adâncimea de -0,20 m a apărut un alt zid, lat de 0,65 m, legat cu pământ, ce traversează și el de la N la S secțiunea, dispărând în profilele de S și N ale acesteia. Acesta are poziționată central o intrare, lată de 1,38 m, îngustată ulterior spre N cu 0,70 m, cu patru blocuri mari de piatră. La 0,80 m de zidul vestic al încăperii α apare din profilul de S, la -0,20 m o intrare, lată de 1,50 m, compusă dintr-un prag masiv de piatră. Un alt zid, aflat la aceeași adâncime, legat cu pământ și orientat tot N - S a apărut la -0,40 m de zidul de V al încăperii α. El se întreșe și este perpendicular pe un altul orientat E-V, zid ce apare din profilul sudic, pe o lungime de 10,30 m și o lățime de 0,30 m în c. 3 și 0,65 m în c. 5 (de fapt zidul apare

întreg spre sfârșitul c. 5, dispărând în profilul vestic al secțiunii). La 0,75 m de marginea vestică a zidului de care vorbeam mai sus și la -0,20 m apare o intrare lată de 1,65 m.

Deja la adâncimea la care s-a ajuns, datele existente permit tragerea concluziei că secțiunea nou deschisă suprapune un mare edificiu, numit încă de anul trecut A8, compus din trei încăperi, Ț, Ț și Ț, fiecare încăpere având propria intrare. Săpătura în adâncime a pus în evidență noi informații.

Astfel, în încăperea pe care am numit-o Ț, în dreptul intrării în aceasta, a apărut la -0,55 m un pavaj compus din blocuri mari de piatră având lățimi cuprinse între 0,40 m și 0,75 m. Acest rând de blocuri nu dublează spre N numai intrarea în încăperea Ț, ci urmăresc spre E și zidul cu intrarea ce permite comunicarea între încăperile Ț și Ț. În interiorul încăperii, la -0,70 m, apare o podea compusă din pământ bătătorit, fragmente minuscule de cărămidă și bucăți de calcar lustruit de o îndelungată folosință.

Situația din încăperea Ț se prezintă puțin diferit. Și aici, în fața intrării, la -0,55 m apar lespezi de piatră, dar acestea au lățimi mai mari, de 0,50-0,60 m și lungimi de 0,70-0,75 m. În colțul de NV al încăperii apare un fus de coloană adosat zidului vestic al camerei. Fusul de coloană din calcar stă la adâncimea de 1,65 m pe o fundație de calcar acoperită cu lut bătătorit. Deci în interiorul încăperii Ț apar două niveluri de calcare, unul compus din lespezi masive de calcar ce pavează întreaga porțiune din încăperea descoperită, aflate la -0,55 m și un altul compus din aceleași lespezi, păstrate însă doar în fața intrării, în restul încăperii podeaua fiind alcătuită din lutuială aflată la -1,15 m, ce a stat inițial la baza pavajului interior. În ceea ce privește coloana, situația este mai greu de explicat. Resecționarea încăperii a pus în evidență o scoatere suprapusă de lutuială ce susține pavajul, ce ar putea sprijini ideea că fusul a susținut acoperișul unui demisol, înainte însă de pavarea curții.

În ultima încăpere, Ț, la -0,60 m, lângă zidul ce mărginește la E încăperea, a fost găsit un fragment de altar cu o inscripție inedită pe el: DEAE.SEICESI.EYTYCES.M. Lipit de profilul vestic al secțiunii (-0,40 m) a fost identificat un dolium, cu diametrul de 1,20 m și grosimea peretelui de 4 cm. Lângă acesta și puțin mai jos a fost identificat un altul, contemporan, având diametrul de 1,10 m și grosimea peretelui de 2,5 cm. În acesta, la -1,20 m a fost găsit un strat de pământ negru cu bucăți mari de cărbune (3 cm), fragmente de cărămidă arsă, zgură și sticlă vitrifiată. La -1,35 și 0,10 m de fundul chiupului a fost identificat un strat de lutuială galbenă foarte bine bătătorită. Probabil al doilea chiup descoperit a fost primul dezafectat, în timp ce primul încă funcționa. Tot în această încăpere, pe întreaga lungime a zidului estic și pe o lățime de 1 m, a fost resecționată încăperea până la adâncimea de 2 m. La -1,85 m a fost găsită o amforetă pontică intactă.

În următoarea parte a campaniei au fost desființate martorii dintre secțiunile S1 și S2 și secțiunile S2 și S3. Desființarea martorului ce mărginea la N edificiile A6 și A7 a pus în evidență pavajul din fața intrării în A6Ț, trotuarul din fața aceleiași încăperi (dreapta intrării), blocajul intervalului dintre A6 și A7 precum și o porțiune din trotuarul aflat în fața edificiului A8, foarte frumos realizat. De remarcat îngustarea progresivă a trotuarului din fața celor două edificii (de la 0,60 m în fața încăperii α, la 0,10 m la colțul încăperii β), îngustare ce corectează asimetria celor două edificii în raport cu trama stradală.

În ceea ce privește martorul ce mărginește la S edificiul A8, desființarea acestuia a pus clar în evidență intrările în cele trei încăperi ce compun edificiul. De remarcat frumusețea zidului, a trotuarului și a pragului A8Ț aflate în întregime sub martor, precum și informația că zidul sudic al încăperii este adosat încăperii Ț. De asemenea, zidul ce urmărește în aceeași încăpere profilul estic, este adosat și el zidului sudic și reprezintă probabil o recompartimentare târzie a încăperii Ț. Desființarea spre V a martorului a pus în evidență la fel de bine trotuarul (lustruit de o îndelungată călcare), pavajul din fața intrării în încăperea Ț, precum și blocul masiv de piatră ce flanchează la E încăperea Ț. În stânga intrării nu avem trotuar, acesta fiind scos, dar încă din faza de funcționare a edificiului. În sfârșit, foarte important a fost faptul că în fața încăperii A8Ț și A6Ț, pe întreaga lățime a străzii, a fost pus clar în evidență pavajul străzii ABV2 excelent păstrat.

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
